

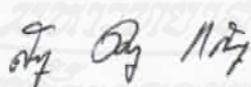
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี จังหวัดกำแพงเพชร
ชื่อและนามสกุล นายวิรัตน์ แป้นถนอม
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สินีช คุรุทเมือง แสนเสริม

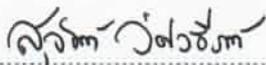
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.นันทา บุรณะธนัง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สินีช คุรุทเมือง แสนเสริม)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิตวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัย นายวิรัตน์ แป้นถนอม **รหัสนักศึกษา** 2539000881

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน

(2) รองศาสตราจารย์ ดร. สินีซุ ครุฑเมือง **แสนเสริม ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการทำประกันภัยข้าวนาปี ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจังหวัดกำแพงเพชร 2) ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี 3) ความพึงพอใจของเกษตรกรในโครงการประกันภัยข้าวนาปี 4) ความต้องการของเกษตรกรในโครงการประกันภัยข้าวนาปี 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปีจังหวัดกำแพงเพชร

การดำเนินการวิจัยใช้ประชากรผู้ทำนาปีจำนวน 7 อำเภอในจังหวัดกำแพงเพชรโดยมีผู้เข้าร่วมโครงการประกันภัยจำนวน 141 รายและเกษตรกรทั่วไปที่ไม่เข้าร่วมโครงการโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจำนวน 141 รายเท่ากัน โดยใช้แบบสัมภาษณ์โดยตรงแก่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติด้านความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และต่ำสุด

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 47.18 และ 45.40 ปีตามลำดับ จบการศึกษาประถมศึกษาตอนต้นและไม่มีตำแหน่งทางสังคมเป็นส่วนใหญ่ รับจ้างทางการเกษตรเป็นอาชีพเสริม มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน เป็นลูกค้า ธ.ก.ส.เป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 36.74 และ 28.46 ไร่ตามลำดับ ประสบภัยด้านอุทกภัยและได้รับการช่วยเหลือแล้วเป็นส่วนใหญ่ 2) เกษตรกรส่วนใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นระดับปานกลางในโครงการประกันภัยข้าวมทั้งในหลักเกณฑ์และการดำเนินงาน 3) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปีพอใจในโครงการระดับปานกลางทุกประเด็น ยกเว้นความรวดเร็วในการจ่ายเงินที่มีความพอใจน้อย 4) เกษตรกรทั้งสองกลุ่มต้องการให้ดำเนินการโครงการแบบที่ผ่านมาแต่เพิ่มเติมภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาดและเสนอข่าวสารผ่านช่องทางโทรศัพท์มากขึ้น และซื้อประกันภัยได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น 5) เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาปานกลางในโครงการประกันภัย โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะในด้านให้มีการเร่งรัดจ่ายเงินชดเชยให้รวดเร็วทันท่วงทีต่อเหตุการณ์เพื่อเพิ่มความมั่นใจในโครงการของรัฐและการแก้ปัญหาในสถานการณ์ได้ทันท่วงที

คำสำคัญ ความคิดเห็น โครงการประกันภัยข้าว ข้าวนาปี จังหวัดกำแพงเพชร

Thesis title: Farmers' Opinions Toward In-Season Rice Crop Assurance Project in Kamphaeng Phet Province

Researcher: Mr. Virat Pantanom; ID: 2539000881;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Mr. Bumpen Keowan, Associate Professor;

(2) Dr. Sineenuch Khrutmuang Sanserm, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The objectives of this study were to study: 1) economic and social status of farmers in Kamphaeng Phet Province; 2) farmers' opinions on the in-season rice crop insurance project; 3) farmers' satisfaction of the in-season rice crop insurance project; 4) farmers' needs for the in-season rice crop insurance project; and 5) to study their problems and suggestions on the in-season rice crop insurance project.

The population in this study was all 141 farmers who had done in-season rice farming in 7 districts of Kamphaeng Phet Province and participated in the in-season rice crop insurance project, and 141 general farmers in Kamphaeng Phet Province who did not participate in the project selected by using simple random sampling methodology. The data were collected by interviewing them using interview forms. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, mean, standard deviation, maximum value, and minimum value.

The findings of this study were as follows: 1) most of the studied farmers who participated in the in-season rice crop insurance project and the ones who did not were male. The average age of the farmers who participated in the project and the ones who did not was 47.18 years and 45.40 years respectively. They were educated at lower primary level. Most of them had no social position. Their subordinate occupation was an employed worker who worked in agricultural sections. Their average income was different. Most of them were a client of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-Operative. The average size of their own area used for doing farming was 36.74 Rai and 28.46 Rai respectively. Most of their rice fields used to be flooded and they had already been given relief by the government. 2) considering the opinions of most of the studied farmers in both groups on the in-season rice crop insurance project, it was found that they agreed, at medium level, with its criteria and operation. 3) the studied farmers who participated in the project were satisfied with the project operation at medium level in all aspects, except in the aspect of the compensation payment which they were satisfied with at a little level because it was usually paid late. 4) the farmers in both groups required that the project should have been operated as it had been, the knowledge about the spread of plant diseases and pests and agricultural news/information should have been transferred to them through mass media, such as TV media more, including the rice crop insurance policies should have been able to buy more easily through more various channels. And 5) most of the studied farmers had problems, at medium level, in the aspect of the in-season rice crop insurance project. Most of them suggested that the compensation payment should have been paid them earlier to be in time for any situation so that they would be more assured of any government project that it could solve their problems in time.

Keywords: Opinions, Rice Crop Assurance Project, In-season rice, Kamphaeng Phet Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน และ รองศาสตราจารย์ ดร.สินีสุข ครุฑเมือง แสนเสริม
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์ ดร.นันทา บุรณะธำรง ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะพร้อมทั้ง
ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องนับแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณ
ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาจากเจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรสำนักงาน
เกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
ทุกๆหมู่บ้าน รวมถึงเกษตรกรที่ทำนาข้าวในจังหวัดกำแพงเพชรที่ได้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็น
อย่างดี ขอขอบคุณทุกๆ ท่านมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอออมระลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกแขนงทุกสาขาที่ได้ประสิทธิ์
ประสาทวิชา ตลอดจนครอบครัวที่สนับสนุนกำลังทรัพย์ พี่ๆ เพื่อนๆ ทั้งในหน่วยงานและการศึกษาที่
ได้ให้กำลังใจตลอดมา ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยครั้งนี้มอบให้แก่ผู้สนใจที่จะศึกษา และหน่วยงาน
ที่จะนำงานวิจัยไปพัฒนาการเกษตรของไทยให้มีความยั่งยืน และเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงทาง
อาหาร และความมั่งคั่งของประเทศชาติต่อไป

วิรัตน์ แป้นถนอม
มิถุนายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	10
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	13
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร	18
โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2554	21
การดำเนินงานด้านประกันภัยข้าวนาปีจังหวัดกำแพงเพชร	29
ผู้ปลูกข้าวนาปี ฤดูกาลผลิต 54/55 จังหวัดกำแพงเพชร	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการทำประกันภัยของเกษตรกร	42
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี	55
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการทำประกันภัยข้าวนาปี	61
ตอนที่ 4 ความต้องการของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี	65
ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปรการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปรการวิจัย	80
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	95
ก แผนที่จังหวัดกำแพงเพชร	97
ข แบบสัมภาษณ์เกษตรกร	99
ประวัติผู้วิจัย	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราการชำระเบี้ยประกันภัย	23
ตารางที่ 2.2 ผลการดำเนินงานโครงการประกันภัยข้าวนาปีจังหวัดกำแพงเพชร	30
ตารางที่ 2.3 พื้นที่การเพาะปลูกของเกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชร	31
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย	37
ตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร	42
ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร	46
ตารางที่ 4.3 สภาพทั่วไปการทำประกันภัยของเกษตรกร	51
ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี	56
ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี.....	61
ตารางที่ 4.6 ความต้องการของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี.....	65
ตารางที่ 4.7 ปัญหาของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี	71

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างลำดับขั้นความต้องการกับประเภทของเกษตรกร	17
ภาพที่ 2.2 พิธีลงนามข้อตกลงความร่วมมือ ฯ	22

